

7/27036

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 71366025-031- 905

31 /07/2013

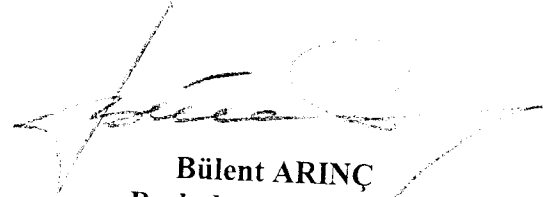
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 09/07/2013 tarihli ve 43452547-120.00-7/27036-224120 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 15/07/2013 tarihli ve 31853594-610-2-4967-3834 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/27036 esas sayılı yazılı soru önergesi cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.


Bülent ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

EK:

Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sn. Bülent ARINÇ)

**İSTANUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT TANAL TARAFINDAN
TEVCİH EDİLEN 7/27036 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVAPLARI**

Kabinenin herhangi bir üyesi tarafından televizyon kanallarının Gezi Parkı olaylarını ekrana taşımamaları ya da yayın akışlarını düzenlemeleri yönünde herhangi bir rica, telkin, tavsiye veya baskıda bulunulmamıştır.

Anayasanın 28'nci maddenin: "*Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve malî teminat yatırma şartına bağlanamaz.*"

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.(...)" hükmüyle,

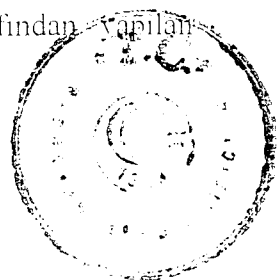
Basın Kanununun 3'üncü maddesinin; "*Basın özgürdür. Bu özgürlük; bilgi edinme, yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma haklarını içerir.(...)*" hükmünden de anlaşılacağı üzere basın özgürlüğü hem Anayasal hem de yasal güvence altına alınmıştır.

Gerek ifade özgürlüğünün genişletilmesi amacıyla, Basın Kanununun "Yargıyı Etkileme" başlıklı 19'uncu maddesinin, 02.07.2012 tarih ve 6352 sayılı Kanunun 105'inci maddesiyle yürürlükten kaldırılması, gerekse 19.01.2013 tarih ve 28533 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 6385 sayılı Kanunun 15'inci maddesiyle, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40'ıncı maddesine eklenen hükümler uyarınca, gazetecilere fiili hizmet zammından (yıpranma payı) yararlanma imkânının tanınması örneklerinden de anlaşılacağı üzere Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün daha ileriye taşınması için son yıllarda Hükümet tarafından önemli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile radyo ve televizyon yayınlarının düzenlenmesi ve denetlenmesi görevi Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna verilmiştir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu programları yayımlandıktan sonra ilgili Kanun hükümlerine uygunluk açısından denetlemektedir.

Soru önergesinde sözü edilen yayın kuruluşlarına Üst Kurul tarafından verilen müeyyide uygulama kararlarında da belirtildiği üzere, kuruluşlara Gezi Parkı eylemini yayınladıkları gerekçesiyle herhangi bir müeyyide uygulanmış değildir. Kaldı ki eylemle ilgili yayın yapan birçok televizyon kanalına da herhangi bir müeyyide uygulanmamıştır. Gezi Parkı eylemini yayınlayan diğer kanallardan farklı olarak, söz konusu kanalların kişilere yönelik galiz ifadeler yer verdikleri, doğruluğu teyit edilmemiş gerçek dışı bilgileri aktardıkları ve şiddeti özendirici şekilde yayın yaptıkları görülmüştür. Üst Kurul, 6112 Sayılı Kanunun 8/1-ı maddesinde yer alan: "*Yayın hizmetleri' tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerini esas almak ve toplumda özgürce kanaat oluşumuna engel olmamak zorundadır; soruşturulması basın meslek ilkeleri çerçevesinde mümkün olan haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğundan emin olunmaksızın yayınlanamaz*" hükmüyle, 8/1-ş maddesinde yer alan "*Yayın hizmetleri, şiddeti özendirici veya kanıksatıcı olamaz*" hükümlerini ihlal etikleri gerekçesiyle; Halk TV, Cem TV ve Em TV'ye 1'er kez uyarı, 1'er kez idari para cezası; Ulusal TV'ye ise 2 kez idari para cezası müeyyidesi uygulanmasına oy çokluğu ile karar vermiştir.

Söz konusu müeyyidelerin kaldırılmasına yönelik Üst Kurul tarafından yapılan herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.



Yayınlar, Üst Kurul uzmanlarınca 6112 Sayılı Kanun çerçevesinde titizlikle takip edilmekte ve yasa hükümlerine aykırı yayınlar için yayıncı kuruluş ayrımı yapılmaksızın rapor düzenlenmektedir. Bu raporlar ve yayın kopyaları Üst Kurulca değerlendirilerek, kuruluşlara uyarı, para cezası, program durdurma ve geçici yayın durdurma cezası şeklinde müeyyideler, hukuki sürecin tamamlanması ile uygulanmaktadır. Üst Kurul kararları kamuoyuna açık olup, internet sitesinde ayrıntılarıyla yayınlanmaktadır.

Bahsi geçen süreç tamamen 6112 Sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yürütülmekte olup, sürece herhangi bir kişi, kurum ya da kuruluşun müdahale etmesi söz konusu olmamaktadır.

Üst Kurulun programlara yayından önce müdahale etme, programları yayından kaldırma ve yayın kuruluşlarına program önerme yetkisi bulunmamaktadır. Yayın akışını ve programların hangi şekilde yayınlanacağını düzenleme ve kontrol yetkisi, yayıncı kuruluşların editoryal sorumluluğu kapsamındadır. Dolayısıyla Üst Kurul tarafından, yayıncı kuruluşlara yukarıda da bahsedildiği üzere 6112 Sayılı Kanuna aykırı yayın yapmaları nedeniyle müeyyideler uygulanmış olup, yayın kuruluşlarına yayınladıkları programlar türleri nedeniyle herhangi bir müeyyide uygulanmamıştır.

Kamu tüzel kişiliğine sahip, tarafsız bir yayın kuruluşu olan TRT, doğru, yansız ve yorumsuz habercilik anlayışıyla, çağdaş habercilik teknik ve metotlarına bağlı kalarak, kamuoyunu ilgilendiren konularda gerekli, yeterli ve doyurucu yayınlar yapmakla yükümlü olup, görevini bu çizgi çerçevesinde layıkıyla yerine getirmeye çalışmaktadır. Bu bağlamda 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 5'nci maddesinde ifade edilen genel yayın esasları çerçevesinde Taksim Gezi Parkı'yla ilgili gelişmeler ve bu süreçte ortaya çıkan sokak olayları Kurum tarafından özenle ve titizlikle takip edilmiş ve bu hususta kamuoyu doğru ve sağlıklı bir şekilde bilgilendirilmiştir.

Anılan önergede sözü edilen sosyal medya düzenlemesi ile ilgili konular Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görev alanına girmektedir.

